

M. împotriva Germaniei – 19359/04

Hotărârea din 17.12.2009

Art. 5 § 1: Lipsire de libertate – Arestare sau detenție legală

Menținerea reclamantului în detenție provizorie pentru o perioadă mai mare decât cea maximă autorizată în momentul încarcerării. *Încălcare*

În fapt – În 1986, reclamantul a fost condamnat pentru tentativă de omor și de furt calificat, la o pedeapsă de cinci ani cu închisoarea. Tribunalul a dispus arestarea sa din motive de siguranță, măsură considerată necesară având în vedere probabilitatea crescută ca persoana interesată să săvârșească infracțiuni care să aducă atingere gravă integrității fizice a victimelor sale. Reclamantul fusese deja condamnat și arestat în mai multe rânduri, mai ales pentru tentativă de omor, furt, vătămare corporală și șantaj. Instanța era de părere că era previzibil că persoana în cauză va comite din nou acte spontane de violență, ceea ce îl făcea un individ periculos pentru colectivitate. Reclamantul și-a terminat de executat pedeapsa cu închisoarea în august 1991, iar de atunci se află în detenție din motive de siguranță. În aprilie 2001, o instanță a respins cererile persoanei interesate pentru obținerea suspendării pedepsei cu o perioadă de probă și a dispus arestul din motive de siguranță pentru perioada ulterioară datei de 8 septembrie 2001, dată la care persoana interesată ar fi petrecut în arestul din motive de siguranță perioada maximă de 10 ani, autorizată anterior de lege. Instanța a aplicat Codul penal, așa cum a fost amendat de o lege intrată în vigoare în ianuarie 1998. Aceasta a declarat că prevederea amendată era aplicabilă atât persoanelor lipsite de libertate a căror arestare din motive de siguranță fusese dispusă înainte de intrarea în vigoare a legii și a adăugat că, din cauza trecutului infracțional încărcat al reclamantului și a riscului de a săvârși pe viitor noi infracțiuni, menținerea în arestul din motive de siguranță nu era disproporționată. Curtea de apel a confirmat că pericolul pe care îl reprezenta reclamantul, impunea menținerea sa în arest și a adăugat că o astfel de detenție nu era contrară principiului neretroactivității din dreptul penal. Reclamantul a formulat o acțiune constituțională, care a fost respinsă. Curtea constituțională federală a considerat mai ales că suprimarea termenului maxim aplicabil primului arest din motive de siguranță și aplicarea prevederii pertinente infractorilor aflați în arest de siguranță înainte de intrarea în vigoare a acestei noi prevederi și care nu au terminat de executat această pedeapsă, erau constituționale. Aceasta a considerat de asemenea că aplicarea retroactivă a prevederii modificate din Codul penal, nu era disproporționată.

În drept – Art. 5 § 1: Curtea confirmă că arestarea din motive de siguranță inițială a reclamantului înainte de expirarea perioadei de zece ani decurgea din „condamnarea” sa pronunțată de instanță în 1986 și că intra sub incidența alin. a) din art. 5 § 1. Cu toate acestea, aceasta constată că nu există o legătură de cauzalitate suficientă între condamnarea reclamantului și prelungirea lipsirii sale de libertate după ce a petrecut 10 ani în arest din motive de siguranță, prelungire care nu a fost făcută posibilă decât de modificarea ulterioară a legii în 1998. Instanțele de executare a pedepselor au explicat menținerea în arest prin riscul ca reclamantul să săvârșească alte infracțiuni grave - comparabile cu cele pentru care a fusese deja condamnat - dacă ar fi fost eliberat. Or aceste potențiale infracțiuni nu sunt la fel de

concrete și de precise așa cum cere jurisprudența Curții, și în ceea ce privește locul și data la care ar putea fi săvârșite, precum și victimele vizate; prin urmare acestea nu intră sub incidența art. 5 § 1 lit. c). Instanțele interne nu au decis nici prelungirea duratei detenției reclamantului pe motiv că era alienat. Prin urmare, detenția persoanei interesate nu se justifică în sensul art. 5 § 1 lit. e). În concluzie, arestul din motive de siguranță la care a fost supus reclamantul pe o perioadă mai mare de zece ani nu se justifică prin prevederile alineatelor din art. 5 § 1.

Concluzie: încălcare (unanimitate).